

Regeringens proposition 1996/97:81

Mervärdesskatt - Beskattningsland för
telekommunikationstjänster, m.m.

Prop.
1996/97:81

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 april 1997

Göran Persson

Thomas Östros
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200) med anledning av att EU-rådet bemyndigat Sverige och övriga medlemsländer att införa regler som innebär att telekommunikationstjänster i huvudsak skall beskattas i kundens land och inte som idag i det land där den som tillhandahåller tjänsten har sin verksamhet. Den nya beskattningsprincipen för telekommunikationstjänster har tillkommit i syfte att motverka den skatteflykt från EG till tredje land som i dag råder inom telekommunikationsområdet och att förhindra den snedvridning av konkurrensen mellan inhemska och utländska leverantörer som nuvarande EG-regler möjliggör.

I propositionen lämnas vidare förslag om en komplettering av lagregleringen såvitt gäller skattefri försäljning till fysiska personer som är bosatta på Åland. I detta sammanhang föreslås också förtydliganden av reglerna om var omsättningen skall anses ske i vissa fall när varor säljs på fartyg, flyplan eller tåg vid resor mellan EG-länderna.

I propositionen föreslås slutligen att den 24-timmarsregel som idag gäller som förutsättning för att en resande som färdas på annat sätt än med flyg skall få införa vissa kvantiteter alkoholdrycker och tobaksvaror skattefritt från annat EG-land, respektive tull- och skattefritt från land utanför gemenskapen, sätts ned till 20 timmar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1997.

Prop. 1996/97:81

Innehållsförteckning

Prop. 1996/97:81

1	Förslag till riksdagsbeslut	3	
2	Lagtext	4	
2.1	Förslag till lag om ändring i mervärdesskatte- lagen (1994:200)	4	
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.	10	
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel av alkohol- drycker och tobaksvaror från land som är medlem i Europeiska unionen	11	
3	Ärendet och dess beredning	12	
4	Beskattningsland för telekommunikationstjänster	13	
4.1	Nuvarande EG-regler och behovet av ändring	13	
4.2	Bemyndigande att införa nya regler	14	
4.3	Genomförande av bemyndigandet	17	
5	Särskilda mervärdesskatteregler beträffande Åland, m.m.	18	
6	Justering av 24-timmarsregeln	20	
7	Ikraftträdande och övergångsfrågor	21	
8	Statsfinansiella effekter	21	
9	Författningskommentar	22	
Bilaga 1	Lagrådets yttrande	26	
Bilaga 2	Förteckning över åberopade EG-direktiv m.m.	27	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 1997			28
Rättsdatablad			29

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1996/97:81

Regeringen föreslår att riksdagen
antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import,
m.m.,
3. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinför-
sel av alkoholdrycker och tobaksvaror från land som är medlem i
Euro- peiska unionen.

2 Lagtext

Prop. 1996/97:81

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs¹ att 1 kap. 2 §, 3 kap. 3 § och 5 kap. 2 b, 7 och 9 §§ mervärdesskattelagen (1994:200) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
2 §²

Skyldig att betala mervärdesskatt (skattskyldig) är

1. för sådan omsättning som anges i 1 § första stycket 1, om inte annat följer av 2–4: den som omsätter varan eller tjänsten,

2. för omsättning som anges i 1 § första stycket 1 av sådana tjänster som avses i 5 kap. 7 §, om den som omsätter tjänsten är en utländsk företagare: den som förvärvar tjänsten,

2. för omsättning som anges i 1 § första stycket 1 av sådana tjänster som avses i 5 kap. 7 §, om den som omsätter tjänsten är en utländsk företagare *och förvärvaren är en näringsidkare*: den som förvärvar tjänsten,

3. för omsättning som anges i 1 § första stycket 1 av sådana tjänster som avses i 5 kap. 5 a, 6 a, 6 b och 7 a §§, om den som omsätter tjänsten är en utländsk företagare och förvärvaren är registrerad till mervärdesskatt här: den som förvärvar tjänsten,

4. för sådan efterföljande omsättning inom landet som avses i 3 kap. 30 b § första stycket: den till vilken omsättningen görs,

5. för sådant förvärv som anges i 1 § första stycket 2: den som förvärvar varan, och

6. för import av varor: den som är skyldig att betala skatt enligt 10 § tullagen (1994:1550) för den importerade varan.

Särskilda bestämmelser om vem som i vissa fall är skattskyldig finns i 6 kap., 9 kap. och 9 c kap.

3 kap.
3 §³

Undantaget enligt 2 § omfattar inte

1. upplåtelse eller överlåtelse av verksamhetstillbehör *utom i fall som avses i 2 § andra stycket*,
1. upplåtelse eller överlåtelse av verksamhetstillbehör,

2. omsättning av växande skog, odling och annan växtlighet utan samband med överlåtelse av marken,

3. upplåtelse eller överlåtelse av rätt till jordbruksarrende, avverkningsrätt och annan jämförlig rättighet, rätt att ta jord, sten eller andra naturprodukter samt rätt till jakt, fiske eller bete,

4. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

5. upplåtelse av parkeringsplatser i parkeringsverksamhet,

6. upplåtelse för fartyg av hamnar eller för luftfartyg av flygplatser,

7. upplåtelse av förvaringsboxar,

8. upplåtelse av utrymmen för reklam eller annonsering på fastigheter,

9. upplåtelse för djur av byggnader eller mark,

10. upplåtelse för trafik av väg, bro eller tunnel samt upplåtelse av spåranläggning för järnvägstrafik, och

11. korttidsupplåtelse av lokaler och anläggningar för idrottsutövning.

Undantaget enligt 2 § gäller inte heller när en fastighetsägare för stadigvarande användning i en verksamhet som medför skattskyldighet eller som medför rätt till återbetalning enligt 10 kap. 9, 11 eller 12 § helt eller delvis hyr ut en sådan byggnad eller annan anläggning, som utgör fastighet. Uthyrning till staten eller en kommun är skattepliktig även om uthyrningen sker för en verksamhet som inte medför sådan skyldighet eller rätt. Skatteplikt föreligger dock inte för uthyrning till en kommun, om fastigheten vidareuthyrs av kommunen för användning i en verksamhet som inte medför skattskyldighet eller rätt till återbetalning enligt 10 kap. 9, 11 eller 12 § eller om uthyrningen avser stadigvarande bostad. Vad som har sagts om uthyrning gäller även för upplåtelse av bostadsrätt.

Andra stycket tillämpas också vid uthyrning i andra hand och vid bostadsrättsinnehavares upplåtelse av nyttjanderätt till fastighet som innehas med bostadsrätt.

Undantaget enligt 2 § gäller inte heller när en fastighetsägare helt eller delvis hyr ut en sådan byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet, till någon som har rätt till återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 6 §.

I 9 kap. finns särskilda bestämmelser om skattskyldighet för sådan uthyrning, bostadsrättsupplåtelse och upplåtelse av nyttjanderätt som anges i andra-fjärde styckena.

5 kap.

2 b §⁴

Om en vara omsätts på fartyg, luftfartyg eller tåg under *transport av passagerare* mellan EG-länder, skall *varan* anses omsatt i Sverige om *transporten avgick från* Sverige.

En vara som omsätts på fartyg, luftfartyg eller tåg under *del av en passagerartransport* mellan EG-länder, skall anses omsatt i Sverige om *avreseorten är belägen i* Sverige.

Med del av en passagerartransport mellan EG-länder avses den del av passagerartransporten som utan uppehåll utanför EG utförs mellan avreseorten och ankomstorten.

Med avreseorten avses den första orten för påstigning av passagerare inom EG. Detta gäller även om en del av transporten dessförinnan utförts utanför EG.

Med ankomstorten avses den sista orten för avstigning av passagerare inom EG i fråga om passagerare som steg på inom EG. Detta gäller även om en del av transporten därefter utförs utanför EG.

För en resa tur och retur gäller att återresan skall anses som en fristående transport.

5 kap.

7 §⁵

Tjänster som anges i andra stycket är omsatta inom landet, om de

1. tillhandahålls från ett annat EG-land och förvärvaren är en näringsidkare som antingen har ett fast driftställe i Sverige till vilket tjänsten tillhandahålls eller, om näringsidkaren saknar fast driftställe, han är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, eller

2. tillhandahålls från ett land utanför EG och förvärvaren har fast driftställe i Sverige eller annars är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige.

1. tillhandahålls från ett annat EG-land eller från ett land utanför EG och förvärvaren är en näringsidkare som antingen har ett fast driftställe i Sverige till vilket tjänsten tillhandahålls eller, om näringsidkaren saknar fast driftställe, han är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, eller

2. tillhandahålls någon annan än en näringsidkare från ett land utanför EG och förvärvaren är en svensk juridisk person eller bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige.

Första stycket gäller

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:81

1. överlåtelse eller upplåtelse av upphovsrätter, patenträttigheter, licensrättigheter, varumärkesrättigheter och liknande rättigheter,
2. reklam- och annonseringstjänster,
3. konsulttjänster, produktutveckling, projektering, ritning, konstruktion, juristtjänster, revisorstjänster, skrivtjänster, översättningstjänster och liknande tjänster,

4. automatisk databehandling samt utarbetande av system eller program för automatisk databehandling,

5. tillhandahållande av information,

6. bank- och finansieringstjänster utom uthyrning av förvaringsutrymmen,

7. uthyrning av arbetskraft,

8. uthyrning av andra varor som är lös egendom än transportmedel eller transporthjälpmedel,

9. förpliktelser att helt eller delvis avstå från att utnyttja en sådan rättighet som anges i 1 eller från att utöva en viss verksamhet, och

9. förpliktelser att helt eller delvis avstå från att utnyttja en sådan rättighet som anges i 1 eller från att utöva en viss verksamhet, 1 0 .

telekommunikationstjänster, varmed förstås dels tjänster som avser överföring, sändning eller mottagning av signaler, skrift, bilder och ljud eller information i övrigt med hjälp av tråd, radio eller optiska eller andra elektromagnetiska medel, dels tjänster som avser överlåtelse eller upplåtelse av rättighet att utnyttja kapacitet för sådan överföring, sändning eller mottagning, och

10. sådan förmedling som görs för någon annans räkning i hans namn, om förmedlingen avser sådana tjänster som anges i denna paragraf.

11. sådan förmedling som görs för någon annans räkning i hans namn, om förmedlingen avser sådana tjänster som anges i denna paragraf.

Tjänster som anges i andra stycket skall anses omsätta utomlands, om de

1. tillhandahålls en förvärvare i ett annat EG-land och förvärvaren är en näringsidkare i det landet,

2. tillhandahålls en förvärvare i ett land utanför EG, eller

3. tillhandahålls från ett annat EG-land och förvärvaren inte är en näringsidkare här i landet.

5 kap.

9 §⁶

En omsättning enligt 2, 2 a, 2 b eller 3 § av en vara anses som en omsättning utomlands, om

1. säljaren levererar varan till en plats utanför EG,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1996/97:81

2. direkt utförelse av varan till en plats utanför EG ombesörjs av en speditör eller fraktförare,

3. en utländsk företagare förvärvar varan för sin verksamhet i utlandet och hämtar den här i landet för direkt utförelse till en plats utanför EG,

4. varan levereras till ett fartyg eller ett luftfartyg i utrikes trafik för bruk ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg eller för sådan omsättning som anges i 1 § tredje stycket,

5. varan omsätts på fartyg eller luftfartyg i de fall som avses i 2 b § för konsumtion ombord,

6. varan levereras för försäljning i exportbutik enligt 45 § tullagen (1994:1550),

7. varan är en personbil eller motorcykel som vid leveransen är införd i exportvagnförteckning,

8. varan levereras för en sådan utländsk företagares räkning som inte är skattskyldig för omsättningen och leveransen görs inom ramen för ett garantiåtagande som företagen gjort, eller

9. varan levereras här i landet till en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land, under förutsättning att

a. ersättningen utgör minst 200 kronor, och

b. säljaren kan visa att köparen har medfört varan vid resa till en plats utanför EG före utgången av tredje månaden efter den månad under vilken leveransen av varan gjordes.

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om

Vid leverans av en vara inom landet till en fysisk person som är bosatt i Norge *eller på Åland* anses omsättningen som en omsättning utomlands endast om

1. leveransen avser en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet och ersättningen utgör minst 1 000 kronor efter avdrag för skatt enligt denna lag som hänför sig till ersättningen och

2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

2. säljaren kan visa att köparen i nära anslutning till leveransen fört in varan eller varorna till Norge *eller till Åland* och därvid enligt tullräkning eller liknande handling betalat skatt motsvarande skatt enligt denna lag.

Om en gemenskapsvara levereras för försäljning från kiosk eller liknande försäljningsställe ombord på fartyg på linjer mellan Sverige och Norge och leveransen görs till fartyget, gäller första stycket endast om varan består av spritdrycker, vin, starköl, öl, tobaksvaror, parfymer, kosmetiska preparat, toalettmedel eller choklad- eller konfektyrvaror.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997.
2. De nya bestämmelserna i 5 kap. 7 § avseende telekommunikations-tjänster tillämpas i fråga om sådana tjänster som tillhandahålls den 1 juli 1997 eller senare samt för sådana tjänster för vilka förskottsbetalning erlagts den 1 januari 1997 eller senare och som utförs den 1 juli 1997 eller senare.

1. Jfr rådets beslut 97/213/EG av den 17 mars 1997 om bemyndigande för Konungariket Sverige att tillämpa en åtgärd som avviker från artikel 9 i sjätte direktivet (77/388/EEG) om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter (EGT nr L 86, 28.3.1997, s. 31).

Jfr även rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 96/95/EG (EGT nr L 338, 28.12.1996, s. 89).

2. Senaste lydelse 1995:1286.
3. Senaste lydelse 1996:1327.
4. Senaste lydelse 1994:1798.
5. Senaste lydelse 1994:1798.
6. Senaste lydelse 1996:1320.

Prop. 1996/97:81

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

Prop. 1996/97:81

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 8 § lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.
8 §¹

För varor som anges i 4 § första stycket 1–3 och 6 § får frihet från tull och annan skatt enligt detta kapitel medges en resande som är bosatt i Sverige endast om inresa sker med luftfartyg i yrkesmässig trafik eller om utlandsvistelsen varat mer än 24 timmar eller om varorna beskattats i *Finland* eller Norge.

För varor som anges i 4 § första stycket 1–3 och 6 § får frihet från tull och annan skatt enligt detta kapitel medges en resande som är bosatt i Sverige endast om inresa sker med luftfartyg i yrkesmässig trafik eller om utlandsvistelsen varat *längre* än 20 timmar eller om varorna beskattats *på Åland* eller i Norge.

Även i andra fall får dock tull- och skattefrihet medges en resande som är bosatt i Sverige och som fyllt 18 år för 40 cigaretter eller 20 cigarrer eller cigariller eller 100 gram andra tobaksvaror.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997.

¹ Senaste lydelse 1996:942.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror från land som är medlem i Europeiska unionen Prop. 1996/97:81

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror från land som är medlem i Europeiska unionen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

För resande som är bosatt i annat land än Sverige, eller är bosatt i Sverige och där inresan sker med luftfartyg i yrkesmässig trafik eller utlandsvistelsen har varat längre än 24 timmar eller där varorna beskattats i annat land som är medlem i Europeiska unionen, skall skatt enligt 1 § inte tas ut till den del införseln uppgår till högst följande kvantiteter

1. 1 liter spritdryck eller 3 liter starkvin,
2. 5 liter vin,
3. 15 liter starköl,
4. 300 cigaretter eller 150 cigarriller eller 75 cigarrer eller 400 gram röktobak.

För resande som är bosatt i annat land än Sverige, eller är bosatt i Sverige och där inresan sker med luftfartyg i yrkesmässig trafik eller utlandsvistelsen har varat längre än 20 timmar eller där varorna beskattats i annat land som är medlem i Europeiska unionen, skall skatt enligt 1 § inte tas ut till den del införseln uppgår till högst följande kvantiteter

1. 1 liter spritdryck eller 3 liter starkvin,
2. 5 liter vin,
3. 15 liter starköl,
4. 300 cigaretter eller 150 cigarriller eller 75 cigarrer eller 400 gram röktobak.

För tobaksvaror skall skatt, oavsett vad som anges i första stycket, inte tas ut till den del införseln uppgår till högst 40 cigaretter eller 20 cigarrer eller cigarriller eller 100 gram röktobak.

Bestämmelser om hinder för den som inte fyllt 20 år att föra in spritdrycker, vin och starköl i landet finns i 4 kap. 2 § alkohollagen (1994:1738). En bestämmelse om förbud för den som inte fyllt 18 år att föra in tobaksvaror i landet finns i 13 § tobakslagen (1993:581).

Vad som enligt denna paragraf gäller för resande som är bosatt i Sverige skall även gälla den som utför arbete på det fartyg eller luftfartyg som inresan sker med, även om denne är bosatt i annat land.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997.

¹ Senaste lydelse 1996:943.

3 Ärendet och dess beredning

Prop. 1996/97:81

Omsättning av telekommunikationstjänster mervärdesbeskattas i dag i det land inom EG¹ där tillhandahållaren av tjänsten har sin rörelse. Om tjänsten tillhandahålls kunder inom gemenskapen av leverantörer i tredje land kan omsättningen inte beskattas i EG. Denna möjlighet till skattefri konsumtion av telekommunikationstjänster inom gemenskapen har medfört konkurrensnackdelar för leverantörer inom EG och betydande intäktsförluster för medlemsländerna.

För att komma till rätta med skatteflykten från EG har medlemsländerna enats om en översyn av EG:s regler för var telekommunikationstjänster skall beskattas.

En ändring av reglerna om beskattningsland kräver en ändring i EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv (77/388/EEG)², härafter kallat sjätte direktivet. I avvaktan på ett rådsbeslut om detta har medlemsländerna utnyttjat möjligheten till ett förenklat förfarande med stöd av artikel 27 i sjätte direktivet. I likalydande ansökningar har länderna begärt att kommissionen lämna förslag till en interimistisk ordning som avviker från direktivet och som syftar till att beskatta telekommunikationstjänster huvudsakligen i det EG-land där kunden finns oavsett om tjänsten tillhandahålls från tredje land eller från ett annat EG-land. Sverige har den 12 september 1996 (dnr Fi96/3837) ansökt om bemyndigande att genomföra en sådan ordning.

Kommissionen har därefter lämnat förslag till femton rådsbeslut (dok. KOM/97/42 slutlig) vilka vart och ett bemyndigar ett medlemsland att tillfälligt, med stöd av artikel 27, genomföra åtgärder som avviker från sjätte direktivet när det gäller beskattningsland för telekommunikationstjänster. Förslagen grundar sig på medlemsländernas framställningar men skiljer sig dock från dessa genom att beskattning medges i kundlandet endast i de fall tjänsten tillhandahålls från tredje land. Ett bemyndigande med den omfattning som länderna ansökt om skulle enligt kommissionens åsikt inte vara förenligt med den i artikel 27 föreskrivna proceduren.

Kommissionen har vidare antagit ett förslag till ändring i sjätte direktivet i fråga om beskattningsland för telekommunikationstjänster (dok. KOM/97/4 slutlig). Genom direktivändringen avses frågan få en permanent lösning.

¹ Med EG eller EG-land förstås de områden som tillhör Europeiska gemenskapens mervärdesskatteområde. De regler som gäller för mervärdesbeskattningen är EG-regler. I det följande används därför uttrycket EG i anslutning till mervärdesskatteområdet eller mervärdesskattereglerna.

² Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 96/95/EG (EGT nr L 338, 28.12.1996, s. 89).

EU-rådet beslutade den 17 mars 1997 att bemyndiga medlemsländerna att införa en beskattningsordning för telekommunikationstjänster utformad i enlighet med vad länderna ansökt om. Således inbegrips även handel av telekommunikationstjänster inom EG i bemyndigandet. I samband med beslutet har kommissionen deklarererat att man vidhåller sin tidigare uppfattning.

Post- och telestyrelsen, Sveriges Industriförbund och Telia har lämnat synpunkter på kommissionens förslag till rådsbeslut (dok. KOM/97/42 slutlig) och förslaget till direktivändring (dok. KOM/97/4 slutlig). Man har inte haft någon erinran mot att reglerna om beskattningsland ändras. Post- och telestyrelsen och Sveriges Industriförbund anser dock att en ny beskattningsordning bör omfatta även tillhandahållanden av tjänster som sker mellan EG-länder.

I avsnitt 5 tas upp en fråga om regleringen av skattefri försäljning till resande från Åland. Förslaget grundas på tidigare nordiska överenskommelser. Samråd har skett med företrädare för det finska finansministeriet, det danska skatteministeriet och det norska finansdepartementet i fråga om denna implementering.

Samtliga lagförslag som avser mervärdesskatt har beretts med Riksskatteverket.

Lagförslagen som gäller den s.k. 24-timmarsregeln har initierats av skrivelser från Rederi Allandia AB/Ånedinlinjen och Birka Line AB där de båda rederierna yrkar att tidsgränsen i fråga sätts ned eller tas bort. Förslagen har beretts med Generaltullstyrelsen som i yttrande anfört att den inte har något att erinra mot att 24-timmarsgränsen ersätts med en 20 timmarsgräns.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 20 mars 1997 att inhämta Lagrådets yttrande över förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200), ML. Lagrådet har inte haft något att erinra mot förslaget. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 1*.

De ändringar som föranleds av regeringens förslag i avsnitt 6 i propositionen har tillkommit efter det att regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande och har därför inte omfattats av Lagrådets granskning. De föreslagna ändringarna är dock av så enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4 Beskattningsland för telekommunikationstjänster

4.1 Nuvarande EG-regler och behovet av ändring

Beskattningsland för tillhandahållande av telekommunikationstjänster fastställs i enlighet med huvudregeln, artikel 9.1 i sjätte direktivet. Det

innebär att sådana tjänster beskattas där leverantören av tjänsten har etablerat sin rörelse eller har ett fast driftställe varifrån tjänsten tillhandahålls.

Vid tillkomsten av denna regel tillhandahölls telekommunikations-tjänster i allmänhet av statliga företag. Leverantören av tjänsten var normalt etablerad i samma land som kunden. Under senare år har emellertid området för telekommunikation utvecklats kraftigt både vad gäller ny teknik och marknadens omfattning. Den tekniska utvecklingen har ökat möjligheterna till internationella kommunikationer. Leverantören kan med hjälp av exempelvis satelliter tillhandahålla telekommunikationstjänster utan att behöva vara etablerad i kundens land. En annan omständighet som haft stor betydelse för utvecklingen inom branschen är den avreglering av marknaden som ägt rum under senare år. Inom EU har beslutats att marknaderna för telekommunikation inom gemenskapen skall liberaliseras fr.o.m. den 1 januari 1998, med vissa tidsbestämda undantag. Konsumenterna kan således numera välja mellan ett stort antal tjänster och leverantörer.

Det är idag möjligt att inom gemenskapen använda tjänster tillhandahållna från tredje land till lägre kostnader än vad som gäller för motsvarande tjänster tillhandahållna inom EG. Detta beror till stor del på de nuvarande principerna för beskattning av telekommunikationstjänster. Tillhandahållanden från tredje land faller utanför det territoriella tillämpningsområdet för EG:s mervärdesskatteregler. Tjänsterna blir därmed skattefria även om det faktiska utnyttjandet eller tillgodogörandet av tjänsten sker inom EG.

Möjligheten till skattefria förvärv är av särskilt intresse för näringsidkare vars verksamhet inte medför någon rätt till avdrag för ingående skatt eller som inte har full avdragsrätt för den ingående skatten. Mervärdesskatt som dessa företag faktureras vid förvärv av telekommunikationstjänster utgör en kostnad för företaget som måste beaktas vid prissättningen av de egna produkterna. Genom att vända sig till leverantörer utanför gemenskapen kan företagen undgå skattekostnaden.

Nuvarande regler utnyttjas också av privatpersoner för att undgå mervärdesskatt. Exempelvis kan förvärv av telefonitjänster i dag ske skattefritt genom olika system med automatisk återuppringning (s.k. call-back) från tredje land.

Resultatet har blivit att betydande skatteintäkter gått förlorade för medlemsländerna. Samtidigt påverkas konkurrenskraften hos de europeiska telekommunikationsföretagen. Denna senare effekt förstärks av att telekommunikationsföretag som är etablerade inom EG skall debitera mervärdesskatt även för sådana tjänster som säljs till kunder i tredje land.

4.2 Bemyndigande att införa nya regler

Enligt artikel 27 i sjätte direktivet kan rådet efter förslag från kommissionen medge att ett medlemsland antar regler i sin nationella lagstiftning som avviker från bestämmelserna i sjätte direktivet. De avvikande reglerna skall syfta till att förenkla förfarandet för påförandet av skatten eller att förhindra skatteundandraganden eller skatteflykt.

För att snarast komma till rätta med skatteundandragandena och för att motverka att leverantörerna inom EG etablerar sig utanför gemenskapen har Sverige och övriga medlemsländer i likalydande ansökningar begärt undantag med stöd av artikel 27 från reglerna om beskattningsland för telekommunikationstjänster. För att förenkla skatteuttaget har länderna begärt att beskattningsordningen skall vara densamma oavsett om leverantören är etablerad i EG eller i tredje land.

Rådet har därefter bemyndigat Sverige och övriga medlemsländer att avvika från artikel 9 i sjätte direktivet när det gäller telekommunikationstjänster.

Genom att alla medlemsländer erhållit samma bemyndigande får rådets beslut samma effekt som en ändring av sjätte direktivet. För att inte kringgå Europaparlamentets och Ekonomiska och sociala kommitténs rättigheter har bemyndigandena tidsbegränsats i avvaktan på ett rådsdirektiv om ändring i sjätte direktivet. De gäller således till och med den 31 december 1999 eller om ett direktiv om ändring av beskattningsland för telekommunikationstjänster träder i kraft vid ett tidigare datum, till och med det datumet.

Rådets beslut innebär att varje medlemsland som så önskar får en rätt att utnyttja artikel 9.2.e i sjätte direktivet i fråga om telekommunikationstjänster.

Artikel 9.2.e medger beskattning i kundens land för vissa uppräknade tjänster som tillhandahålls näringsidkare inom EG. Artikelns lydelse:

"Platsen för tillhandahållandet åt kunder som är etablerade utanför gemenskapen eller åt skattskyldiga personer som är etablerade i gemenskapen men inte i samma land som leverantören, skall för följande tjänster vara den där kunden har etablerat sin rörelse eller har ett fast driftställe åt vilket tjänsten tillhandahålls eller, i avsaknad av någon sådan plats, den där han är bosatt eller stadigvarande vistas:

- Hel eller delvis överlåtelse av upphovsrätter, patent, licenser, varumärken och liknande rättigheter.
- Reklamtjänster.
- Tjänster av konsulter, ingenjörer, konsultbyråer, jurister, revisorer och andra liknande tjänster, liksom databearbetning och tillhandahållande av information.
- Åtaganden att helt eller delvis avstå från att utöva en näringsverksamhet eller utöva en rättighet som avses i denna punkt (e).
- Bank- finansierings- och försäkringstjänster, däribland återförsäkring, med undantag för uthyrning av bankfack.
- Tillhandahållande av personal.

- Tjänster av handelsagenter som agerar i annans namn och för annans räkning, när de åt sin uppdragsgivare anskaffar de tjänster som avses i denna punkt (e)."

Prop. 1996/97:81

Artikel 9.2.e skall förstås så att den avser inte endast tjänster som levereras ut, dvs. tjänster som leveratörer inom gemenskapen tillhandahåller näringsidkare i ett annat EG-land eller en kund utanför EG, utan även inkommande tjänster, dvs. tjänster som en näringsidkare utanför EG levererar till en näringsidkare inom EG.

En tillämpning av artikel 9.2.e medför också att kunden blir skattskyldig för omsättningen. Av artikel 21.1.b i lydelse enligt artikel 28 g i sjätte direktivet framgår att den som tillhandahåller tjänster som anges i artikel 9.2.e av en näringsidkare bosatt utomlands är betalningsskyldig för skatten, s.k. "reverse charge".

En annan konsekvens av artikel 9.2.e är att sådana tjänster som leveratörer inom EG tillhandahåller förvärvare utanför EG inte beskattas inom EG.

För att också förvärv från tredje land som görs av enskilda personer eller av juridiska personer som inte är näringsidkare skall omfattas av EG:s beskattningsrätt har genom rådets beslut artikel 9.3.b i sjätte direktivet gjorts obligatoriskt tillämplig på telekommunikationstjänster som tillhandahålls andra än näringsidkare. Syftet att beskatta den samlade konsumtionen inom EG anses därmed uppnått.

Av artikel 9.3.b framgår att medlemsländerna i fråga om tjänster som avses i artikel 9.2.e och som tillhandahålls från tredje land under vissa förutsättningar får anse som beskattningsland det land där den egentliga användningen och utnyttjandet av tjänsten äger rum. Artikel 9.3.b har följande lydelse:

"För att undvika dubbelbeskattning, utebliven beskattning eller konkurrenssnedvridning, kan medlemsstaterna med hänsyn till sådant tillhandahållande av tjänster som avses i 2.e och uthyrning av lös materiell egendom betrakta

a) =:::=

b) platsen för tillhandahållandet av tjänster som enligt denna artikel skulle ligga utanför gemenskapen såsom liggande inom landets territorium, om den egentliga användningen och utnyttjandet av tjänsterna äger rum inom landets territorium."

Rådets beslut innehåller även en definition av de telekommunikationstjänster som avses. Definitionen motsvarar den bestämning av begreppet som finns i den s.k. Melbournekonventionen vilken antagits 1988 av Internationella Teleunionen vid den administrativa världskongressen (World Administrative Telegraph and Telephone Conference) i Melbourne. Konventionen innehåller vissa normer för hur internationella telekommunikationstjänster skall behandlas och definitionen anses internationellt vedertagen.

Med telekommunikationstjänster avses således endast det medium genom vilket andra varor och tjänster förmedlas. Även om allt fler tjänster i dag tillhandahålls över nät för telekommunikation anses det olämpligt att innefatta dem i definitionen. Tjänsterna kan också tillhandahållas på annat sätt än över telenät. Att ha olika

beskattningsregler beroende av överföringssätt medför risk för konkurrenssnedvridning. En åtskillnad mellan överföringen av meddelandet och dess innehåll har därför ansetts nödvändig. Prop. 1996/97:81

4.3 Genomförande av bemyndigandet

Regeringens förslag: Regler om omsättningsland för telekommunikationstjänster införs i 5 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200), ML. I paragrafen tas också in en definition av begreppet telekommunikationstjänst samt görs vissa förtydliganden och redaktionella justeringar. Ett klargörande i fråga om vem som skall anses skattskyldig för förvärv enligt 5 kap. 7 § görs i 1 kap. 2 § ML.

Skälen för regeringens förslag: Omsättningsland för telekommunikationstjänster fastställs idag i enlighet med reglerna i 5 kap. 8 § ML. Av bestämmelsen, som motsvarar artikel 9.1 i sjätte direktivet, framgår att en omsättning skall anses ha gjorts i Sverige om tjänsten tillhandahålls från ett fast driftställe eller motsvarande i Sverige.

Med hänvisning till Sveriges ansökan om att avvika från sjätte direktivet och med stöd av rådets bemyndigande bör omsättningslandet för telekommunikationstjänster i stället fastställas i enlighet med 5 kap. 7 § ML där bestämmelser motsvarande artikel 9.2.e i sjätte direktivet finns.

Genom att telekommunikationstjänster hänförs till de i 5 kap. 7 § andra stycket uppräknade tjänsterna kommer de att anses omsatta i Sverige om de tillhandahålls från ett annat EG-land eller från ett land utanför EG och förvärvaren är en näringsidkare som har fast driftställe i Sverige till vilket tjänsten tillhandahålls eller är bosatt eller stadigvarande vistas här (första stycket 1 och 2). Om förvärvaren inte är näringsidkare anses tjänsterna som omsatta utomlands om de tillhandahålls från ett annat EG-land (tredje stycket 3). Tjänster som tillhandahålls från Sverige anses omsatta utomlands i de fall förvärvaren är en näringsidkare i ett annat EG-land (tredje stycket 1) eller tillhandahålls någon som finns utanför EG oavsett om han är näringsidkare eller inte (tredje stycket 2).

Av 5 kap. 7 § första stycket 2 framgår att tjänster i paragrafens andra stycke som tillhandahålls från ett land utanför EG skall anses omsatta i Sverige om förvärvaren har ett fast driftställe i Sverige eller annars är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige. Bestämmelsen omfattar inte endast tillhandahållanden som görs till en näringsidkare i Sverige utan även tillhandahållanden som görs till någon annan än en näringsidkare om han är bosatt eller stadigvarande vistas här. Bestämmelsen kan i sistnämnda avseende anses motsvara innebörden av artikel 9.3.b i sjätte direktivet och därmed den beskattningssituation som åsyftas i bemyndigandet. I förtydligande syfte föreslås dock vissa

omdisponeringar i första stycket 1 och 2 så att punkten 2 endast avser tillhandahållanden till andra än näringsidkare. Punkten 2 bör samtidigt förtydligas så att det klart framgår att den omfattar inte endast privatpersoner utan även svenska juridiska personer som inte är näringsidkare. Detta innebär ett tillägg i förhållande till det till Lagrådet remitterade lagförslaget.

Vidare bör en definition av begreppet telekommunikationstjänster införas i 5 kap. 7 § andra stycket. Definitionen är utformad i enlighet med vad som anges i rådets bemyndigande. Den närmare innebörden av begreppet telekommunikationstjänster redovisas i författningskommentaren.

Enligt 1 kap. 2 § första stycket 2 ML är det förvärvaren av en sådan tjänst som anges i 5 kap. 7 § som är skattskyldig för omsättningen om tjänsten tillhandahålls av en utländsk företagare. Bestämmelsen motsvarar artikel 21.1.b i dess lydelse enligt artikel 28 g i sjätte direktivet. Av direktivet får anses framgå att de förvärvare som kan komma i fråga för skattskyldighet skall vara näringsidkare. Avsikten är att svensk rätt skall tillämpas på samma sätt. Detta framgår emellertid inte direkt av ordalydelsen i 1 kap. 2 § första stycket 2. Ett klagörande bör därför göras.

Som framgått under avsnitt 4.2 är rådets bemyndigande av temporär natur och avses att senast år 2000 bli ersatt av permanenta regler i sjätte direktivet. De föreslagna lagändringarna avseende telekommunikations-tjänster måste således omprövas i samband med en framtida direktiv-ändring.

5 Särskilda mervärdesskatteregler beträffande Åland, m.m.

Regeringens förslag: I 5 kap. 9 § mervärdesskattelagen (1994:200), ML, införs bestämmelser beträffande Åland som lagfäster de begränsningar i fråga om skattefri försäljning till turister som följer av gällande nordiska avtal. I 5 kap. 2 § ML införs förtydliganden i fråga om var beskattningen skall ske vid försäljning av varor ombord på fartyg, luftfartyg eller tåg vid resor mellan EG-länder. Slutligen görs en smärre ändring i 3 kap. 3 § ML som konsekvens av en tidigare lagändring.

Skälen för regeringens förslag: Åland tillhör inte EG:s skatt territorium. Detta följer av ett särskilt protokoll som utgör bilaga till fördraget om Finlands anslutning till EU. Vid tillämpning av mervärdesskatteregler m.m. skall Åland därför i huvudsak behandlas enligt reglerna om tredje land. Den nuvarande lagstiftningen är också konstruerad så att detta uppnås. Däremot är lagstiftningen inte utformad med tillräcklig hänsyn till att vissa nordiska särlösningar, grundade på

nordiska avtal, alltjämt bör gälla även i förhållande till Åland. Frågan om Åland och tillämpningen av bl.a. dessa nordiska särlösningar har aktualiserats även i Finland, där ny lagstiftning införts från och med den 1 mars 1997. Även i Danmark förbereds en komplettering av lagstiftningen i enlighet med vad som här föreslås.

Enligt 5 kap. 9 § första stycket 9 ML gäller att skattefri försäljning till turister kan ske under vissa villkor, bl.a. att personen i fråga är bosatt i eller stadigvarande vistas i ett annat land än ett EG-land. Det innebär att sådan skattefri försäljning skulle kunna ske till den som är bosatt på Åland. Enligt 5 kap. 9 § andra stycket ML gäller särskilda regler i fråga om sådan s.k. tax-free försäljning inom landet till en person som är bosatt i Norge. Bestämmelsen grundar sig på en nordisk överenskommelse av den 26 mars 1980 (SÖ 1980:81, ändrad genom SÖ 1985:44 och SÖ 1988:34) om beskattning av resgods i resetrafiken mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige samt om skattefri försäljning på flygplatserna i dessa länder. Överenskommelsen går ut på att skattefri försäljning till den som är bosatt i ett annat nordiskt land endast skall kunna ske om det visas att skatt betalas i hemlandet. Denna regel bör tillämpas inte bara gentemot dem som är bosatta i Norge, utan även gentemot dem som är bosatta på Åland.

För dem som är bosatta på finska fastlandet eller i Danmark har all skattefri försäljning av detta slag slopats till följd av EG-reglerna.

När det gäller reglerna om proviantering på färjor och luftfartyg, liksom försäljning ombord på bl.a. färjetrafiken till och från Åland liksom överhuvudtaget mellan de nordiska länderna, har medlemskapet i EU medfört vissa tillämpningsproblem. Detta beror till en del på att det är oklart hur vissa äldre nordiska avtal numera skall tillämpas. Regeringen avser bereda denna fråga vidare.

I 5 kap. 2 b § ML anges var beskattning skall ske i fråga om omsättning av varor på fartyg, luftfartyg eller tåg under transport av passagerare mellan EG-länder. Beskattning skall enligt bestämmelsen ske i Sverige om transporten avgår härifrån. Bestämmelsen tar närmast sikte på transporter som går direkt mellan Sverige och ett annat EG-land. I den mån transportmedlet under en sådan resa går in i hamn etc. i tredje land, eller i en hamn inom ett område som inte tillhör EG:s skatteterritorium, bör denna regel emellertid inte tillämpas. Omsättning av varor ombord på en sådan resa skall i stället anses som omsättning utomlands, jämför 5 kap. 1 § första stycket ML, och följaktligen inte beskattas. Att regeln skall tillämpas på detta sätt framgår av artikel 8.c i sjätte direktivet. Lagbestämmelsen bör förtydligas i enlighet med detta. Även i övrigt bör paragrafen anpassas till ordalydelsen i artikel 8 c.

Hösten 1996 beslutades en ändring i bl.a. 3 kap. 2 § ML, innebärande att andra stycket i paragrafen upphävdes (prop. 1996/97:10, bet. 1996/97:SkU6, rskr. 1996/97:69). Av förbiseende ändrades därvid inte 3 kap. 3 § första stycket 1 i enlighet härmed. Ändringen bör genomföras nu.

Prop. 1996/97:81

6 Justering av 24-timmarsregeln

Prop. 1996/97:81

Regeringens förslag: Den 24-timmarsregel som gäller som en förutsättning för att en resande som inte färdas med luftfartyg i yrkesmässig trafik skall få införa vissa kvantiteter alkoholdrycker och tobaksvaror skattefritt från annat EU-land, respektive tull- och skattefritt från land utanför gemenskapen, sätts ned till 20 timmar.

Skälen för regeringens förslag: Enligt lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. skall frihet från tull och annan skatt för vissa kvantiteter alkoholdrycker och tobaksvaror medges en resande som är bosatt i Sverige och som anländer från land utanför gemenskapen om inresan sker med flyg i yrkesmässig trafik. Sker inresan på annat sätt är villkoret för tull- och skattefrihet antingen att utlandsvistelsen har varat längre än 24 timmar eller att varorna beskattats i Finland (Åland) eller Norge. En motsvarande bestämmelse när det gäller frihet från skatt för den som är bosatt i Sverige och som anländer från annat EG-land finns i lagen (1994:1565) om beskattning av privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror från land som är medlem i Europeiska unionen. Enligt denna lag gäller 24-timmarsgränsen dock inte för varor som beskattats i annat EG-land. Av de i avsnitt 3 nämnda skrivelserna från Rederi Allandias AB/Ånedinlinjen och Birka Line AB framgår att kravet på att utlandsvistelsen skall ha varat längre än 24 timmar komplicerar de nämnda rederiernas verksamhet och motverkar möjligheterna till en rationell planering av tidtabellerna. Det framgår vidare att en nedsättning av tiden för utlandsvistelsens varaktighet till 20 timmar skulle möjliggöra tidtabeller med fasta avgångstider.

Enligt regeringens bedömning finns det för närvarande inte anledning att helt ta bort den tidsgräns som i dag gäller för införsel av alkoholdrycker och tobaksvaror som inköpts skattefritt ombord på fartyg. Däremot talar övervägande skäl för att tidsgränsen bör sättas ned något. Det förslag om en 20-timmarsgräns som framförts av de båda rederierna förefaller väl avvägt och bör möjliggöra tidtabeller med fasta avgångstider, vilket skulle ge rederierna möjlighet att utöka turtätheten på de aktuella färjelinjerna. Detta skulle i förlängningen kunna medföra ett ökat antal arbetstillfällen inom rederinäringen. En 20-timmarsregel har också tillstyrkts av Generaltullstyrelsen som anser att en sådan regel skulle vara gynnsam ur tullkontrollsynpunkt.

Regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna skall träda i kraft den 1 juli 1997. De nya bestämmelserna om telekommunikations-tjänster i 5 kap. 7 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall tillämpas på sådana tjänster som tillhandahålls den 1 juli 1997 eller senare samt för sådana tjänster för vilka förskottsbetalning erlagts den 1 januari 1997 eller senare och som utförs den 1 juli 1997 eller senare.

Skälen för regeringens förslag: Den begärda beskattningsordningen får enligt rådets bemyndigande tillämpas på telekommunikationstjänster för vilka skattskyldigheten inträtt den 1 januari 1997 eller senare. Medlemsländerna har åtagit sig att senast den 1 juli 1997 införa den nya ordningen i sin nationella lagstiftning. Länder som infört de nya reglerna redan före den 1 juli 1997 bör förhindra dubbelbeskattning av tjänster som under mellantiden tillhandahålls från ett annat EG-land genom att inte ta ut skatt.

Den nya beskattningsprincipen skall enligt bemyndigandet också tillämpas på telekommunikationstjänster som betalats i förskott om betalningen gjorts innan medlemslandet infört de nya reglerna och förskottsbetalningarna avser leveranser som utförs efter det att de nya reglerna införts.

Medlemsländerna har vidare åtagit sig att informera varandra om när de överfört rådets bemyndigande till sin nationella lagstiftning.

De föreslagna ändringarna i ML bör således träda i kraft den 1 juli 1997 och tillämpas i fråga om tillhandahållanden av telekommunikationstjänster som görs vid tidpunkten för ikraftträdandet eller senare. De nya reglerna bör även avse förskottsbetalningar som erlagts den 1 januari 1997 eller senare och som avser telekommunikationstjänster som skall utföras den 1 juli 1997 eller senare. Leverantörer och kunder bör inte före den 1 januari 1997 anses ha haft skäl att anta att den då gällande lagstiftningen skulle upphöra att gälla.

De lagändringar som tas upp under avsnitt 5 och 6 föreslås träda i kraft den 1 juli 1997.

8 Statsfinansiella effekter

De nya principer som föreslås för beskattning av telekommunikations-tjänster bör medföra en ökad beskattning av konsumtionen av sådana tjänster i Sverige samt en förbättrad konkurrenskraft för de svenska leverantörerna. Det är emellertid inte möjligt att beräkna storleken av den ökning av statsintäkterna som kan föräntas härav.

Prop. 1996/97:81

9 Författningskommentar

Prop. 1996/97:81

Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Hänvisningarna till artiklar avser artiklar i EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv (77/388/EEG).

1 kap.

2 §

Den föreslagna ändringen i första stycket 2 kommenteras i avsnitt 4.3.

Bestämmelsen i första stycket 2 innebär att en näringsidkare med fast driftställe i Sverige eller som i avsaknad av sådant driftställe är bosatt eller stadigvarande vistas här, är skattskyldig för de förvärv av telekommunikationstjänster som en utländsk företagare i ett annat EG-land eller i ett land utanför EG tillhandahåller honom (jfr föreslagna 5 kap. 7 § första stycket 1 ML).

Förvärvaren skall redovisa skatten i sin mervärdesskattedeclaration och får, om full avdragsrätt föreligger göra avdrag med samma belopp såsom ingående skatt (jfr 8 kap. 2 § ML).

3 kap.

3 §

Ändringen som föreslås i första stycket 1 kommenteras i avsnitt 5.

5 kap.

2 b §

De föreslagna ändringarna kommenteras i avsnitt 5.

5 kap.

7 §

I propositionen föreslås att reglerna om omsättningsland i 5 kap. 7 § skall gälla för telekommunikationstjänster, se avsnitt 4.3. Detta innebär att tillhandahållanden av telekommunikationstjänster från ett annat EG-land eller från tredje land till en näringsidkare med rörelse i Sverige kommer att kunna beskattas i Sverige (jfr artikel 9.2.e och föreslagna 5 kap. 7 § första stycket 1). Tillhandahållanden från tredje land beskattas i Sverige också i de fall kunden inte är näringsidkare (jfr artikel 9.3.b och föreslagna 5 kap. 7 § första stycket 2).

Telekommunikationstjänster som tillhandahålls näringsidkare i EG eller näringsidkare eller annan i ett land utanför EG av leverantörer i Sverige skall inte längre beskattas i Sverige (jfr artikel 9.2.e och 5 kap. 7 § tredje stycket 1 resp. 2).

För telekommunikationstjänster som tillhandahålls andra än näringsidkare i Sverige av en leverantör i ett annat EG-land gäller fortfarande huvudregeln i artikel 9.1, dvs. beskattning i det land där den

som tillhandahåller tjänsten har etablerat sin rörelse (jfr 5 kap. 7 § tredje stycket 3).

Telekommunikationstjänster som tillhandahålls andra än näringsidkare i ett annat EG-land av en leverantör i Sverige skall på motsvarande sätt beskattas i Sverige (jfr 5 kap. 8 § ML).

När föreslagna 5 kap. 7 § första stycket 1 är tillämpligt gäller att kunden är skattskyldig (jfr 1 kap. 2 § första stycket 2).

När föreslagna 5 kap. 7 § första stycket 2 är tillämpligt gäller att skattskyldigheten ligger på den som tillhandahåller tjänsten. Det innebär att leverantörer i tredje land som tillhandahåller telekommunikationstjänster till sådana kunder i Sverige som inte är näringsidkare måste registrera sig till mervärdesskatt i Sverige.

Genom att näringsidkare som förvärvar telekommunikationstjänster från ett annat land blir skattskyldiga för förvärvet blir det möjligt att undvika den nuvarande situationen där fakturering mellan skattskyldiga operatörer i samband med upplåtelse av telenät leder till ett stort antal krav på återbetalningar med stöd av åttonde eller trettonde direktivet. Det handlar om kostnadsavräkningar mellan de olika telekommunikationsföretagen för deras delaktighet i en tjänst som tillhandahålls en kund.

De nya principer för beskattning av telekommunikationstjänster som regeringen nu föreslår, innebär att sådana tjänster kommer att beskattas efter samma regler som gäller för exempelvis tillhandahållande av reklam, datatjänster, konsulttjänster, bank- och finansieringstjänster samt information. Detta är exempel på tjänster i 5 kap. 7 § som ofta omsätts med användande av någon form av telekommunikation. Åtskilliga av de tillämpningsproblem som för närvarande finns på grund av att telekommunikationstjänster beskattas med stöd av 5 kap. 8 §, kommer därmed att försvinna. Det blir således inte nödvändigt att på samma sätt som i dag särskilja den del av ett tillhandahållande som avser telekommunikation. Det kommer emellertid fortfarande att vara nödvändigt att särskilja den rena telekommunikationstjänsten från det som överförs med hjälp av telekommunikation i de fall tjänsterna tillhandahålls av olika leverantörer.

I paragrafen har även tagits in en definition av begreppet telekommunikationstjänst. Såsom framgår av avsnitt 4.3 omfattar begreppet endast själva överföringen av telekommunikationstjänster och inte vad som överförs. Detta skulle annars kunna leda till att tjänsternas innehåll skulle kunna behandlas olika beroende på om överföringen gjordes via telekommunikation eller på annat sätt.

Definitionen omfattar således överföring, sändning och mottagning av vilket slags information som helst med hjälp av tråd, radio eller optiska eller andra elektromagnetiska medel. Här avses exempelvis telegrafi, telefoni - såväl fast som mobil - och telefax. Även överföring av data, ljudradio och TV-program omfattas av definitionen. Det är emellertid endast själva transporten av meddelandet som avses. Meddelandet i sig, exempelvis ett radio- eller TV-program, omfattas inte.

Utöver sådana tjänster som nu nämnts inkluderas i definitionen även överlåtelse eller upplåtelse av rätten att nyttja kapacitet för överföring, sändning eller mottagning. Definitionen omfattar således rätten att få utnyttja nät eller infrastrukturer såsom kablar eller satelliter för telekommunikation. Överlåtelse eller upplåtelse av vad som brukar benämnas råkapacitet omfattas därmed av begreppet telekommunikationstjänst. Exempel härpå är tillhandahållande av anslutningar till nätverk (såsom Internet) och till nät för elektronisk post samt upplåtelse av kapacitet på en server i syfte att skapa en s.k. hemsida. Även handel med råkapacitet, dvs. överlåtelser av råkapacitet som görs av annan än den som disponerar ett nät eller nätverk kommer att omfattas av begreppet telekommunikationstjänst. Definitionen omfattar även tjänster för dirigerings- och terminering av internationella telefonsamtal.

Vid diskussioner inom EU har särskilt frågan om anslutningsavgifter till Internet övervägts. I samband därvid har observerats att det i dagens Internetabonnemang kan ingå vissa tjänster av mindre värde vilka faktureras tillsammans med själva uppkopplingstjänsten. Medlemsländerna är av den uppfattningen att de nya reglerna, med stöd av allmänna principer, bör kunna tillämpas på ett sådant tillhandahållande i dess helhet.

I den svenska telelagen (1993:597) finns definitioner av vissa begrepp inom teleområdet som används i den lagen. De bygger på motsvarande begrepp inom Internationella teleunionen (ITU) och i EG-rätten. De har dock anpassats till svenska förhållanden och språkbruk, varför direkt överensstämmelse med motsvarande definitioner inom EG eller ITU inte kan förutsättas, se prop. 1992/93:200 s. 301.

5 kap.

9 §

De föreslagna ändringarna i paragrafens andra och tredje stycke kommenteras i avsnitt 5.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

3 kap.

8 §

Den föreslagna ändringen kommenteras, såvitt avser nedsättningen av 24 timmarsgränsen, i avsnitt 6.

I övrigt har bestämmelsen, förutom en smärre språklig justering, ändrats på så sätt att det framgår att tull- och skattefrihet gäller även för resor som inte varit utomlands längre än 20 timmar om varorna beskattats antingen i Norge, vilket framgår redan i dag, eller på Åland. Anledningen till att Åland nämns särskilt i dessa sammanhang är att Åland bildar ett eget

skatteområde inom EG och därför skall behandlas som tredje land i skattehänseende Prop. 1996/97:81

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om
beskattning av privatinförsel av alkoholdrycker och
tobaksvaror från land som är medlem i Europeiska unionen

Prop. 1996/97:81

2 §

Den föreslagna ändringen kommenteras i avsnitt 6.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Se avsnitt 7.

Lagrådets yttrande

Prop. 1996/97:81
Bilaga 1

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1997-03-25.

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bertil Voss, justitierådet Johan Munck, regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist.

Enligt en lagrådsremiss den 20 mars 1997 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Marianne Svanberg.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Förteckning över åberopade EG-direktiv m.m.

Prop. 1996/97:81
Bilaga 2

Rådets beslut 97/213/EG av den 17 mars 1997 om bemyndigande för Konungariket Sverige att tillämpa en åtgärd som avviker från artikel 9 i sjätte direktivet (77/388/EEG) om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter (EGT nr L 86, 28.3.1997, s. 31).

Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter - Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 96/95/EG (EGT nr L 338, 28.12.1996, s. 89).

Rådets åttonde direktiv 79/1072/EEG av den 6 december 1979 om harmonisering av medlemsstaternas omsättningsskatter – Regler för återbetalning av mervärdesskatt till utländska näringsidkare (EGT nr L 331, 27.12.1979, s. 11).

Rådets trettonde direktiv 86/560/EEG av den 17 november 1986 om harmonisering av medlemsstaternas omsättningsskatter – Regler för återbetalning av mervärdesskatt till näringsidkare från tredje land (EGT nr L 326, 21.11.1986, s. 40).

Finansdepartementet

Prop. 1996/97:81

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 april 1997

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden, Hjelm-Wallén, Peterson, Freivalds, Wallström, Tham, Åsbrink, Schori, Blomberg, Andersson, Winberg, Uusmann, Ulvskog, Lindh, Johansson, von Sydow, Klingvall, Åhnberg, Östros, Messing

Föredragande: statsrådet Thomas Östros

Regeringen beslutar proposition 1996/97:81 Mervärdesskatt -
Beskattningsland för telekommunikationstjänster, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Mervärdesskattelagen (1994:200)		377L0388 397L0086
